

CGM - Deialog Broffesiynol Myfyriol

Cwestiynau Myfyriol o Adroddiad Blynyddol Estyn 2024-25, Themâu Trawsgwricwlaidd - Datblygu maes dysgu a phrofiad (MDPh) y Dyniaethau

1. A yw eich uwch arweinwyr yn sicrhau bod dysgwyr yn cael yr amser sydd ei angen arnynt i ddatblygu gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau yn CGM?
2. Pa mor dda mae arweinwyr, ar bob lefel, yn gwerthuso effeithiolrwydd y cwricwlwm CGM?
Pa mor dda y mae effaith y ddarpariaeth ar gynnydd a chyrhaeddiad dysgwyr?
Pa mor dda y mae gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau CGM wedi'u datblygu dros amser?
3. A yw arweinwyr yn ystyried ystod o dystiolaeth uniongyrchol wrth wneud eu gwerthusiadau, gan gynnwys arsylwadau ar addysgu, craffu gwaith, data a barn dysgwyr?
Pa mor dda mae arweinwyr yn triongli'r canfyddiadau i nodi cryfderau a meysydd i'w gwella?
4. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio ar gyfer gwella?
A yw'r adran yn nodi meini prawf llwyddiant clir sy'n amlinellu effaith ddymunol unrhyw newidiadau i'r ddarpariaeth ar gynnydd dysgwyr?
5. A yw'r cwricwlwm CGM yn ddigon eang a chytbwys?
A yw'r cwricwlwm CGM yn ffafrio rhai disgyblaethau dros eraill?
6. A yw'r adran CGM yn ystyried yn ddigon ofalus y themâu trawsbynciol o amrywiaeth a hawliau dynol?
7. Pa mor dda mae'r adran CGM yn datblygu dulliau addysgegol i helpu dysgwyr i ddysgu yn CGM? *(Er enghraifft, wrth ystyried safbwyntiau lluosog ar bynciau cymhleth yn CGM).*
8. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio sut y byddant yn cyflwyno cysyniadau allweddol ac yn datblygu ehangder a dyfnder gwybodaeth dysgwyr i'w cefnogi i wneud cynnydd dros amser?
9. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cefnogi dysgwyr i ddefnyddio amrywiaeth o sgiliau disgyblu gyda chywirdeb a rhuglder cynyddol? *(Mae hyn yn cynnwys sut mae athrawon yn helpu dysgwyr i fframio cwestiynau, defnyddio tystiolaeth i adeiladu a chefnogi atebion a chynrychioli a dehongli canlyniadau ymholiadau.)*
10. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio cyfleoedd i ddysgwyr drosglwyddo eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u sgiliau presennol i gyd-destunau newydd ac anghyfarwydd?
A yw'r cwricwlwm CGM yn caniatáu i ddysgwyr ddyfnhau eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u sgiliau?
11. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cydweithio â'r tîm Dyniaethau i gynllunio ar gyfer datblygiad cynyddol gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau dysgwyr yn y Dyniaethau yn ystod pontio o un cam i'r llall, gan gynnwys cyfnod cynradd i gyfnod uwchradd?
12. A yw agweddau ar y cwricwlwm CGM/Dyniaethau yn cael eu trin yn arwynebol?
(Er enghraifft, trwy ddewis y syfrdanol heb ddatblygu'r cyd-destun i ganiatáu i ddysgwyr ddyfnhau eu dealltwriaeth?)
13. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio ar gyfer cwestiynau ymholiadau cynyddol soffistigedig?
14. Pa mor dda mae'r adran CGM yn helpu dysgwyr i ddatblygu eu hannibyniaeth *(cyfleoedd i ddod o hyd i wybodaeth addas, gwneud rhagfynegiadau a rhagdybiaethau, dod i farn am ddibynadwyedd a defnyddioldeb, neu ddadansoddi data)?*
15. Pa mor dda mae'r adran CGM yn helpu dysgwyr i:
 - o ddeall y sgiliau, y wybodaeth a'r dealltwriaeth wahanol o ddisgyblaethau o fewn y Dyniaethau?
 - o gwneud cysylltiadau o fewn a rhwng cyfnodau a lleoedd?
 - o nodi tebygrwydd a gwahaniaethau?
 - o nodi newidiadau a pharhad?
 - o datblygu dealltwriaeth o gronoleg trwy ddilyniannu'r cwricwlwm yn ofalus?
 - o defnyddio eu dealltwriaeth o gysyniadau i nodi cysylltiadau yn eu dysgu?

Hunanwerthusiad Crefydd, Gwerthoedd ac Moeseg – [Cliciwch yma](#) am Gwestiynau Cynllunio Effeithiol

Cwestiynau ar gyfer myfyrdod <i>(Yn seiliedig ar gwestiynau myfyrdod Estyn)</i>	Cwestiynau perthnasol i'r adran CGM	Nodiadau o sgysiau â'ch cydweithwyr / Ymgynghorwyr ALL	Eich gofynion DP	Camau nesaf
1. A yw eich uwch arweinwyr yn sicrhau bod gan eich dysgwyr yr amser sydd ei angen arnynt i ddatblygu gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau yn CGM?	a) Faint o amser cwricwlwm sydd wedi ei ddyrannu i CGM ym mhob grwp blwyddyn? b) Sut mae hyn yn cymharu â phynciau y Dyniaethau eraill? c) A yw'r amser sydd wedi'i ddyrannu yn ddigonol i gefnogi datblygiad, dealltwriaeth a sgiliau yn CGM (gan gynnwys sgiliau disgyblaethol)?			
2. Pa mor dda mae dysgwyr, ar bob lefel, yn gwerthuso effeithiolrwydd y cwricwlwm CGM? Pa mor dda mae effaith y ddarpariaeth ar gynnydd a chyrhaeddiad dysgwyr yn cael ei ystyried? Pa mor dda mae gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau CGM wedi datblygu dros amser?	a) Pwy sy'n ymwneud â gwerthuso CGM neu y Dyniaethau yn eich ysgol? b) Pryd a sut mae'r gwerthusiad hwn yn cael ei gynnal (e.e. adolygiadau, trafodaethau, monitro?) c) Pa mor effeithiol yw'r broses hon wrth eich cefnogi i wneud gwelliannau yn CGM? d) Pa mor aml mae rhywun yn gofyn i chi drafod cynnydd dysgwyr yn CGM? e) Sut ydych chi'n asesu effaith eich cwricwlwm CGM ac addysgu ar gynnydd dysgwyr dros amser? f) Pa mor dda mae eich cwricwlwm CGM yn cefnogi cynnydd mewn gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau?			

3. A yw arweinwyr yn ystyried ystod o dystiolaeth uniongyrchol wrth wneud eu gwerthusiadau, gan gynnwys arsylwadau o addysgu, craffu ar waith, data a safbwyntiau dysgwyr? Pa mor dda mae dysgwyr yn triongli'r canfyddiadau i nodi cryfderau a meysydd ar gyfer eu gwella?	a) Sut mae gwersi CGM yn cael eu monitro (e.e. arsylwadau, craffu ar waith, llais y dysgwr)? b) Pa gyfleoedd sydd gan ddysgwyr i rannu eu safbwyntiau am CGM? c) Sut ydych chi'n defnyddio llyfrau/ gwaith ac arsylwi i ddeall cynnydd yn CGM? d) Sut mae canfyddiadau o weithgareddau monitro yn cael eu rhannu â chi? e) Pa mor ddefnyddiol yw'r adborth wrth eich cynorthwyo chi i wella eich cwricwlwm CGM a'ch addysgu? f) Sut ydych chi'n dod â gwahanol dystiolaeth at ei gilydd (e.e. llais y dysgwr, craffu ar waith, arsylwadau) i nodi cryfderau a'r camau nesaf?			
4. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio ar gyfer gwelliant? A yw'r adran yn nodi meini prawf llwyddiant clir sy'n amlinellu'r effaith a ddymunir ar gyfer unrhyw newidiadau i'r ddarpariaeth ar gynnydd dysgwyr?	a) Sut mae CGM yn cael ei gynrychioli yng Nghynllun Datblygu'r Ysgol (CDY)? b) Pa ddysgu proffesiynol (DP) sydd ar gael i gefnogi eich addysgu CGM? c) Pa gyfleoedd sydd gennych i gydweithredu â chydweithwyr i wella CGM? d) Sut mae amserlennu a dylunio cwricwlwm yn cael ei adolygu i sicrhau tegwch ar gyfer CGM? e) A ydych chi'n glir am y blaenoriaethau ar gyfer gwella CGM yn eich ysgol? f) Pa feini prawf llwyddiant sydd yn eu lle, a sut maen nhw'n gysylltiedig â chynnydd dysgwyr?			

	g) Sut ydych chi'n gwybod a yw newidiadau i CGM yn cael yr effaith a ddymunir?			
5. A yw'r cwricwlwm CGM yn ddigon eang a chytbwys? A yw'r cwricwlwm CGM yn ffafrio rhai disgyblaethau dros eraill?	a) Pa mor dda mae eich cwricwlwm CGM yn adlewyrchu ystod eang o grefyddau, credoau a bydolygon? b) A yw dysgwyr yn profi ystod cytbwys o gynnydd ar draws CGM? c) Sut ydych chi'n sicrhau dyfnder yn ogystal ag ehangder yn eich darpariaeth CGM? d) Sut mae CGM wedi'i osod yng nghwricwlwm Dyniaethau eich ysgol? e) A yw CGM yn derbyn amser, blaenoriaeth a statws o'i gymharu â disgyblaethau eraill? f) Sut ydych chi'n sicrhau nad yw CGM yn cael ei esgeuluso wrth gynllunio pynciau y Dyniaethau?			
6. A yw'r adran CGM yn ystyried themâu trawsbynciol amrywiaeth a hawliau dynol yn ddigon gofalus?	g) Sut ydych chi'n cynllunio archwilio amrywiaeth, tegwch a hawliau dynol yn benodol yn CGM? h) Pa mor dda mae dysgwyr yn ymgysylltu â materion bywyd go iawn a chyd-destunau cyfoes? i) Sut ydych chi'n cefnogi dysgwyr i ddatblygu parch a dealltwriaeth o wahanol bersbectifau?			
7. Pa mor dda mae'r adran CGM yn datblygu dulliau addysgegol i helpu dysgwyr i ddysgu CGM? <i>(Er enghraifft, wrth ystyried llawer o safbwyntiau ar bynciau cymhleth yn CGM.)</i>	a) Pa strategaethau addysgu ydych ci'n eu defnyddio i helpu dysgwyr i archwilio llawer o safbwyntiau yn CGM? b) Sut ydych chi'n cefnogi dysgwyr i drafod materion cymhleth neu sensitif mewn ffordd feddylgar?			

	c) Sut mae eich dulliau yn annog meddwl beirniadol a dialog ystyrion?			
8. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio sut byddan nhw'n cyflwyno cysyniadau allweddol ac yn datblygu ehangder a dyfnder gwybodaeth i'w cefnogi nhw i wneud cynnydd dros amser?	a) Beth yw'r cysyniadau allweddol yn eich cwricwlwm CGM, a sut maen nhw'n cael eu cyflwyno a'u hailymweld? b) Sut ydych chi'n sicrhau bod dysgwyr yn adeiladau gwybodaeth yn gynyddol dros amser? c) Sut ydych chi'n cydbwysu gwybodaeth arwynebol â dealltwriaeth ddyfnach?			
9. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cefnogi dysgwyr i ddefnyddio amrywiaeth o sgiliau disgyblaethol gyda chywirdeb a rhuglder cynyddol? <i>(Mae hyn yn cynnwys sut mae athrawon yn helpu dysgwyr i lunio cwestiynau, defnyddio tystiolaeth i lunio a chefnogi atebion a chynrychioli a dehongli canlyniadau ymholiadau.)</i>	a) Sut ydych chi'n datblygu sgiliau ymholi yn CGM (e.e. cwestiynu, dehongli ffynonellau, gwerthuso safbwyntiau)? b) Sut mae dysgwyr yn defnyddio tystiolaeth i gefnogi eu syniadau a'u hymatebion? c) Sut ydych chi'n adeiladu cywirdeb a rhuglder dros amser?			
10. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio cyfleoedd i ddysgwyr drosglwyddo eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u sgiliau presennol i gyd-destunau newydd ac anghyfarwydd ? A yw cwricwlwm CGM yn caniatáu i ddysgwyr ddyfnhau eu gwybodaeth, eu dealltwriaeth a'u sgiliau?	a) Sut ydych chi'n darparu cyfleoedd i ddysgwyr gymhwyso eu dysgu CGM mewn cyd-destunau newydd neu anghyfarwydd? b) Sut ydych chi'n annog dysgwyr i wneud cysylltiadau y tu hwnt i un pwnc neu uned? c) A all dysgwyr ddefnyddio eu dealltwriaeth i ymateb i faterion y byd go iawn?			

	ch) Sut mae eich gwersi CGM yn symud y tu hwnt i wybodaeth arwynebol? (d) Sut ydych chi'n sicrhau bod dysgwyr yn ailymweld â syniadau allweddol ac yn eu dyfnhau dros amser? dd) Pa gyfleoedd sydd ar gael ar gyfer meddwl a myfyrio estynedig?			
11. Pa mor dda y mae'r adran Addysg, Gwirfoddol a Gwirfoddol yn cydweithio â'r tîm Dyniaethau i gynllunio ar gyfer datblygiad cynyddol gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau dysgwyr yn y Dyniaethau yn ystod y cyfnod pontio o un cyfnod i'r llall, gan gynnwys y cyfnod cynradd i'r cyfnod uwchradd?	a) Sut ydych chi'n cydweithio â chydweithwyr o fewn a thu hwnt i'ch ysgol i gynllunio cynnydd mewn CGM? b) Pa drefniadau sydd ar waith i gefnogi parhad mewn dysgu CGM rhwng cyfnodau ? c) Sut mae gwybodaeth am ddysgu blaenorol dysgwyr yn cael ei rhannu?			
12. A oes agweddau ar y cwricwlwm CGM/ Dyniaethau yn cael eu trin yn arwynebol? <i>(Er enghraifft, drwy ddewis a dethol y syfrdanol heb ddatblygu'r cyd-destun i ganiatáu i ddysgwyr ddyfnhau eu dealltwriaeth?)</i>	a) Sut ydych chi'n osgoi rhoi sylw arwynebol i grefyddau, credoau ac arferion? b) Sut ydych chi'n sicrhau bod dysgwyr yn deall cyd-destun, nid dim ond ffeithiau allweddol neu elfennau "diddorol"? c) Sut ydych chi'n herio camdybiaethau neu stereoteipiau?			
13. Pa mor dda mae'r adran CGM yn cynllunio ar gyfer cwestiynau ymholi sy'n gynyddol soffistigedig?	a) Sut ydych chi'n datblygu gallu dysgwyr i ofyn ac ymateb i gwestiynau dyfnach a mwy cymhleth mewn CGM? b) Sut mae cwestiynau ymholi yn meithrin her dros amser?			

	c) Sut ydych chi'n cefnogi dysgwyr i ymgysylltu â chwestiynau penagored neu athronyddol?			
14. Pa mor dda mae'r adran CGM yn helpu dysgwyr i ddatblygu eu hannibyniaeth (cyfleoedd i ddod o hyd i wybodaeth addas, gwneud rhagfynegiadau a damcaniaethau, llunio barn am ddibynadwyedd a defnyddioldeb, neu ddadansoddi data)?	a) Sut ydych chi'n cefnogi dysgwyr i ymchwilio, dewis a gwerthuso gwybodaeth yn annibynnol? b) Sut mae dysgwyr yn datblygu sgiliau fel ffurfio damcaniaethau, dod i farn a dadansoddi gwybodaeth mewn CGM?			
15. Pa mor dda mae'r adran CGM yn helpu dysgwyr i: - ddeall y sgiliau, y wybodaeth a'r ddealltwriaeth benodol o ddisgyblaethau o fewn y Dyniaethau? - Gwneud cysylltiadau o fewn a rhwng cyfnodau a lleoedd? - nodi tebygrwydd a gwahaniaethau? - nodi newidiadau a pharhad? - datblygu dealltwriaeth o gronoleg trwy ddilyniannu gofalus y cwricwlwm? - defnyddio eu dealltwriaeth o gysyniadau i nodi cysylltiadau yn eu dysgu?	a) Sut mae dysgwyr yn deall natur nodedig Addysg a Gwirionedd (CGM) o fewn y Dyniaethau? b) Sut ydych chi'n helpu dysgwyr i wneud cysylltiadau rhwng gwahanol gredoau, arferion, amseroedd a lleoedd? c) Sut mae dysgwyr yn nodi tebygrwydd, gwahaniaethau, newid a pharhad? ch) Sut ydych chi'n trefnu eich cwricwlwm CGM i helpu dysgwyr i ddatblygu dealltwriaeth o sut mae credoau, arferion a bydolygon wedi datblygu dros amser? d) Sut ydych chi'n cefnogi dysgwyr i ddefnyddio cysyniadau allweddol i gysylltu eu dysgu ar draws pynciau?			

Cefnogi cynllunio effeithiol

Mae cydlyniant, ehangder a dyfnder cwricwlwm y Dyniaethau yn hanfodol. Heb gynllunio effeithiol ni ellir cyflawni hyn. Nod y ddogfen hon yw darparu amrywiaeth o gwestiynau defnyddiol i athrawon i'w hystyried wrth gynllunio eu cwricwlwm CGM fel rhan o'r cwricwlwm Dyniaethau ehangach yn eu hysgol. Nid yw'r ddogfen hon i fod i gael ei defnyddio ar wahân. Mae'n hanfodol i athrawon hefyd ystyried eu maes llafur y cytunwyd arnynt yn lleol / canllawiau CGM ar Hwb a chanllawiau ehangach Cwricwlwm i Gymru, gan gynnwys datganiadau'r Dyniaethau o'r hyn sy'n bwysig a'r disgrifiadau dysgu.

Cwestiynau i'w hystyried yn ystod y broses gynllunio gychwynnol:

- Beth ydym am i'n dysgwyr ei wybod, ei ddeall a gallu ei wneud yn CGM dros amser.
- Pam rydyn ni'n dysgu hynny? A yw'n werth chweil?
- Pam rydyn ni'n ei ddysgu felly? A yw ar yr adeg iawn i'n holl ddysgwyr? A yw anghenion pob dysgwr yn cael eu hystyried?
- A yw'n adeiladu'n dda ar ddysgu blaenorol (gan gynnwys traws-gyfnod)?
- Pa gynnydd rydyn ni am i ddysgwyr ei wneud?
- Sut ydyn ni'n mynd i'w cefnogi i wneud y cynnydd hwnnw?
- Sut byddwn ni'n gwybod bod dysgwyr yn gwneud cynnydd?
- Sut byddwn yn asesu'r cynnydd?
- Sut allwn ni wneud ein hasesiadau yn gynhwysol ac yn bwrpasol?
- Pa gwestiynau fyddwn ni'n eu gofyn? A ydynt yn ddefnyddiol ar gyfer asesu / cefnogi cynnydd?
- A oes cwestiynau gwell y gallwn eu gofyn i asesu / cefnogi cynnydd?
- Sut byddwn yn cefnogi ein dysgwyr i ddod yn ddysgwyr a meddylwyr annibynnol?
- Sut mae ein cwricwlwm CGM yn cefnogi llythrennedd, rhifedd a chymhwysedd digidol
- A yw ein cwricwlwm yn darparu cyfleoedd i archwilio a hyrwyddo amrywiaeth a chynhwysiant? Sut allai hyn edrych?
- A yw ein cwricwlwm yn helpu i ddatblygu ymdeimlad cadarnhaol o hunaniaeth, chwilfrydedd a chynefin? Sut allai wneud hynny?
- Ydyn ni'n defnyddio asesiadau ffurfiannol a / neu gyfunol? Beth ydyn ni'n ei wneud gyda'r wybodaeth hon?